

לפני 25 שנה

השחקנית נאוה שאן, שסובבה השבוע לפני 25 שנה בארץ בהצגת יחיד. במדור הספורט דיווח שייט גלור על הפסדה של קברצת, מכבי תל-אביב, להפועל חיפה, בתוצאה 1:4. בשער הגליון: פסקהדין על טבח כפרקאסם.

גליון. העולם הזה, שראדאר השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביא כתבת-שער נרחבת על פסקהדין של בית-המשפט הצבאי נגד נאשמי הטבח בכפרקאסם, שנערך שנתיים קודם לכן. כתבה נוספת שעסקה באותו רצח היתה סיקור דיווח על האווירה בכפר שבנינו נטבתו, ביום מתן פסקהדין, שמצא את מרבית הנאשמים אשמים, תוך קביעת תקדים מישפטי, שעל חייל לסרב למלא פקדה הנראית לו בלתי-יחידית בעליל. תחת הכותרת: התיאטרון — זה אנני הביא אריה קרן על עולמה של

איש ושמו ג'ו גולן ★ שיתוף פעולה יהודי-ערבי

חסים מרחביים

ברקת מבריק

הוא אינו יריב פוליטי. אינו יודע אם מיבנה המוח שלו מסוגל לחשוב במושגים של כבוד לאומי. הוא פרופסור, ויש עוד פרופ-סורים עם תכונות חיוביות ושליליות. אבל היתה בהופעתו גילוי של פרצוף יהודי, שחשבונו שעם הקמת מדינת-ישראל נעלם מעל הנוף. היתה בו איוולת פוליטית ממדרגה ראשונה, רצון בלתי-פוסק לדקור את ישראל ולגנח אותה. וכל זה — בשעה שיהודי זה מצא מיפלט בישראל ופרנסה מכובדת! אסור לעשות מן האיש הזה קדוש! אסור לתת להרגשה שהוא נרדף על-ידי מנגנון-החוץ של בן-גוריון! נשאר אותו לנפשו! יש לו תלמידים רבים, והם כבר יחיו איתו כאשר יחיו!

אחרי שראובן ברקת שפך השבוע בצורה נעלה זו קיתון של שופכין על ראשו של הפרופסור מאיר פלסנר ותיארו כרמות של יהודי גלות, נגיש ברקת להציג בעצמו את דמותו של היהודי החדש, הגשמת חלום הדורות.

כשירו השמאלית נתונה בכיסו וידו הימנית עולה ויורדת בקצב אחד במשך שעותיים תמימות, יצא ראש המחלקה המדינית של ההסתדרות ומשתתף ועידת-פרינצה להגן על התנהגותם של ראובן שילוח וחבריו בוועידה זו. קולו, שנשמע כחיקוי אמנותי מדויק של קול דוד בן-גוריון, הביא את דבריו לאוזני חברי מפא"י בתל-אביב.

הסביר הגאון המדיני של ההסתדרות את השיקולים הפוליטיים כיבדיהמישקל למעשה הפיצוץ של ראובן שילוח בפרינצה: "היה לעניין אספקט אנושי. כולנו באנו כשבידינו הזמנות אישיות. ראינו בביטול ההזמנה של שילוח ופישור (פקידי משרד-החוץ) לא פגיעה לאומית ולא פגיעה ישראלית, אלא פגיעה אנושית... היה בזה משום פגיעה בנימוסים אלמנטריים ביחסים בין בגיראדם"

אנשים

● הפרופסור מאיר פלסנר, כי תשובה לדיבורי ראובן ברקת, שמיבנה המוח שלו אינו מסוגל לחשוב במשגים של כבוד לאומי: "מיבנה המוח של ברקת התבלט בניסיון להפחידני."

● כתגית יוכל ה-80 של פתוחותיקוה אמר ראשהממשלה דוד בן-גוריון: "בידתי שניזכה ליובל המאה, ואני מקווה שאז יהיה ראשהממשלה איש אחר"

מליניקי ודהאן שניים מנאשמי הטבח בכפרקאסם כפי שצולמו בחדר האוכל בבסיס שבו נערך מישפטם יחד עם המשתתפים האחרים בטבח. רביסון שמואל מליניקי וסגן גבריאל דהאן נמצאו אשמים ברצח.

ועידת-פרינצה מיפנה היסטורי: היתה זאת הפעם הראשונה מאז חתימת חווי שביתת-הנשק, שאישים ערביים הסכימו לשבת באופן רשמי עם אישים ישראלים, והחליפו עם אחדים מהם

קראנו לגולן כדי להסביר לו את חובות האלמנטרית כישראלית. האדם הצעיר הזה העז לפתוח בוויכוח איתנו! עצם ההוצפה הנוראה הזאת של גולן, אחד מחלוצי המגע עם הערבים, מול שני הגאונים הרשמיים הרדימה את ברקת. אולם גולן לא הסתפק בזה. "הוא הסביר לנו שהוא לא יושב עם האיש הזה (שילוח), כשאמרנו לו שאנחנו מיעצים לו שלא להשתתף בישיבה הראשונה של הוועידה, השיב: אינני מקבל הוראות מכאן. אני מקבל הוראות מ(נחום) גולדמן. גולדמן נתן לי הוראות להצביע בעד הוצאת השניים, ואמר לי שהדבר הוסכם עם ממשלת ישראל!"

לעומת זאת שיבח ברקת את רוסטום בסטוני, החבר הערבי של מפא"י. "הוא קיבל מרות כחברה-הסתדרות!" ציין ברקת, ששכח כי בסטוני, בחיותו ערבי, אינו יכול בכלל להיות חבר-הסתדרות.

המורה ותלמידיו. ברקת עצמו ידע היטב מה חובתו הנעלה: "בנאומי בוועידה ריבית על ההסתדרות. הדגשתי את חשיבות ההסתדרות לבניין הארץ. בתגובה הערבים לנאומי אפשר היה לראות מידה מסוימת של הבנה"

כך, על כל פנים, חשב ברקת. שונה לגמרי היתה דעתו של רוסטום בסטוני, שאותה גילה השבוע לעיתונאים: הופעת ברקת, שהציג את עצמו כמחנך העולם הערבי המפגר, פגעה בגאוותם הלאומית של הערבים. "יש לרבר אליהם כשווה אל שווה, לא כמורה אל תלמיד" שילוח חורש הקונות וברקת הבלתי-יחידים קילקלו כמיטב יכולתם. אולם בכל זאת סימנה

העיתונאי אחמד עות'מן, ש' הגיע לישראל כעיר-תונאי המצרי הראשון, נעצר כאיש שירותי-הביטחון המצרים, והיה בין מחוללי מרד האסירים בכלא שאטה. אך ב' התנהגותו השקלה הציל חיי סוהרים רבים.

בסק-הדין במשפט רצח

בן-קאסם

העולם הזה 1098
תאריך: 15.10.1958

באופן פרטי ריעות ידידותיות, תוך הכרה הדדית ותיקווה לחיים משותפים.

כשעים

העיתונאי המדומה

בשבועות האחרונים החלה תנועה מורה במישרי מערכת העולם הזה. מרי פעם הופיעו אנשים במישרי המערכת, חיפשו אחרי כתב בשם שימשון עברי. כשנאמר להם כי לא קיים במערכת כתב בשם זה, נשבעו כי דיברו אתו. כעבור כמה ימים, שעה שחבר המערכת אלכס מסיס ישב בתל-אביב, הופתע לקבל ידיעות מפי אנשים שהודיעו כי הכירו בבאר-שבע אדם המציג את עצמו בשם אלכס מסיס, כתב העולם הזה. הוא לא היה רומה כלל למסיס האמיתי.

חקירה קצרה העלתה את מקור התעלומה. לפני כמה שבועות הופיע במערכת צעיר בשם שימשון עברי, ביקש להתקבל לעבודה כעיתונאי. הוא נידחה. אולם הצעיר החליט להיות עיתונאי בכוחות עצמו, הדפיס לעצמו כרטיסי-ביקור, הציג את עצמו לפני אנשים שונים בכתב הארץ, על המישמר והעולם הזה. באחת ההודמנויות אף הזמין צלם בבאר-שבע לצלם רפורטז'ה, הזמין תמונות 70" ל" — ולא בא לקחתן. כשנודע על מעליו למערכת העולם הזה, הוגשה תלונה למיטרת באר-שבע.

מארב במלון. אולם מיטרת באר-שבע לא הצליחה לעצור את האיש. שימשון עברי החליט ליהפך מכתב באר-שבעי לכתב תל-אביבי. הוא בא לתל-אביב, התייצב לפני בעל מלון המזרח, הציג את עצמו כואב שיי, כתב הארץ על המישמר והעולם הזה בעת ובעונה אחת. הוא סיפר כי הוא עורך חקירה על המלון. לצורך זה נשאר במלון שלושה ימים, לא שילם דמייאכסון ואף לוה כסף מבעל המלון.

משך שלוש לאנשי המערכת, מיהרו להתקשר עם מפקח אהוד סאפורטה במיטרת תל-אביב, שיצא מייד למלון המזרח. שימשון עברי לא היה שם.

משך שלוש שעות רצופות ארב ספורטה לעברי, עד שהופיע. הוא נעצר מייד. רק במיטרת התברר שמו האמיתי: פואד בן אליהו ערב, תושב באר-שבע. למחרת הוצאה נגדו פקודת מעצר.

היום: 25 שנה אחרי

הנדרסה וגרמניה

● מי שהיה אז אלוף-מישנה, "יששכר" (יסקה) שדמי, מפקד החטיבה, אשר אגשיה רצחו כמבואת כפרקאסם יצא, כשעתו, מן הטבח, בעיקר בהערכה בלתי-חממיאה מצד שלושת השופטים בבית-הדין הצבאי המחוזי בירושלים. שדמי לא המשיך הרבה זמן בשירות-הקבע בצה"ל. בשירות המילואים הגיע עד דרגת תת-אלוף ובחיוי האזרחיים שימש כמשך שנים כמנהל הבית של מיגדל שלום בתל-אביב. בעל 32 הקומות, המיבנה הנישא ביותר במרחב. עיסוקו העיקרי היה בנושאי תחזוקה, משק, בטיחות וביטחון. בשנים האחרונות הקים חברה לבקרה הנרטיית.

● **רביסון שמואל מליניקי,** מפקד הגרוד ואב לארבעה, שהורשע יחד עם שבעה נאשמים אחרים (מתוך 11) ברצח בכונה תחילה של עשרות כפריים, שוחרר ממאסרו בטרם זמן, מונה לקצין-הביטחון של הכור האטומי ברימנה ונפטר לפני שנים אחדות.

● **סגן גבריאל דהאן,** בשעתו רווק מבוקש בעירו, רמלה, ריצה את עונשו, חזר לרמלה, ושימש בה תקופת-מה קצין-ביטחון של העירייה המקומית. לאחר מכן ירד לגרמניה.